

KHỞI NGHIỆP CỦA SINH VIÊN PHÂN HIỆU ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN TẠI TỈNH LÀO CAI: THỰC TRẠNG VÀ GIẢI PHÁP

Vương Thị Thu Huyền, Đỗ Thị Oanh
Phân hiệu Đại học Thái Nguyên tại tỉnh Lào Cai

Tóm tắt: Khởi nghiệp trong sinh viên đang trở thành xu hướng quan trọng trong bối cảnh đổi mới sáng tạo và phát triển kinh tế tri thức. Tại Phân hiệu Đại học Thái Nguyên tại tỉnh Lào Cai, hoạt động khởi nghiệp đã có những bước phát triển tích cực với sự tham gia của nhiều nhóm sinh viên và các mô hình đa dạng. Bài báo phân tích thực trạng khởi nghiệp của sinh viên, chỉ ra những thuận lợi, khó khăn và đề xuất một số giải pháp nhằm nâng cao hiệu quả hoạt động khởi nghiệp trong thời gian tới.

Từ khóa: khởi nghiệp sinh viên, đổi mới sáng tạo, Đại học Thái Nguyên, Lào Cai.

ENTREPRENEURSHIP AMONG STUDENTS OF THAI NGUYEN UNIVERSITY BRANCH IN LAO CAI PROVINCE: CURRENT SITUATION AND SOLUTIONS

Abstract: Student entrepreneurship has become an important trend in the context of innovation and knowledge-based economic development. At Thai Nguyen University-Lao Cai Campus, entrepreneurial activities have shown positive progress with the participation of many student groups and diverse models. This paper analyzes the current situation of student entrepreneurship, identifies advantages and challenges, and proposes solutions to enhance its effectiveness in the coming time.

Keywords: student entrepreneurship, innovation, Thai Nguyen University, Lao Cai.

Nhận bài: 20/03/2026

Phản biện: 21/04/2026

Duyệt đăng: 25/04/2026

I. ĐẶT VẤN ĐỀ

Trong bối cảnh chuyển đổi số diễn ra mạnh mẽ và xu thế hội nhập kinh tế quốc tế ngày càng sâu rộng, khởi nghiệp không chỉ là một lựa chọn mang tính xu hướng mà đã trở thành yêu cầu tất yếu đối với sinh viên nhằm nâng cao năng lực thực tiễn, tư duy sáng tạo và khả năng thích ứng với thị trường lao động đầy biến động. Sự phát triển của nền kinh tế tri thức cùng với việc ứng dụng rộng rãi các công nghệ hiện đại như trí tuệ nhân tạo (AI), dữ liệu lớn (Big Data) và các nền tảng số đang làm thay đổi sâu sắc cấu trúc việc làm truyền thống, đồng thời mở ra nhiều cơ hội mới cho các mô hình kinh doanh sáng tạo do sinh viên khởi xướng. Trong các cơ sở giáo dục đại học, khởi nghiệp ngày càng được xác định là một trong những nội dung quan trọng góp phần phát triển toàn diện người học. Nhà trường không chỉ là nơi cung cấp tri thức mà còn đóng vai trò là môi trường ươm mầm ý tưởng, thúc đẩy đổi mới sáng tạo và hình thành năng lực lập nghiệp cho sinh viên. Việc lồng ghép giáo dục khởi nghiệp vào chương trình đào tạo giúp rút ngắn khoảng cách giữa lý thuyết và thực tiễn, đồng thời nâng cao khả năng tự tạo việc làm và thích ứng nghề nghiệp sau khi tốt nghiệp.

Tại Phân hiệu Đại học Thái Nguyên tại tỉnh Lào Cai, hoạt động khởi nghiệp của sinh viên đang dần trở thành một định hướng chiến lược,

phù hợp với chủ trương phát triển hệ sinh thái khởi nghiệp đổi mới sáng tạo của quốc gia. Nhà trường đã từng bước triển khai nhiều hoạt động thiết thực như tổ chức các cuộc thi khởi nghiệp, hội thảo, tọa đàm, thành lập các câu lạc bộ sáng tạo và tăng cường kết nối với doanh nghiệp nhằm hỗ trợ sinh viên hiện thực hóa ý tưởng kinh doanh. Những hoạt động này góp phần hình thành tư duy khởi nghiệp, tinh thần dám nghĩ, dám làm và khả năng làm việc trong môi trường thực tiễn cho sinh viên. Bên cạnh đó, tỉnh Lào Cai với đặc điểm là địa phương miền núi biên giới, có tiềm năng lớn về nông nghiệp, du lịch và thương mại biên mậu, đã tạo ra nhiều điều kiện thuận lợi cho sinh viên phát triển các ý tưởng khởi nghiệp gắn với thực tiễn địa phương. Nhiều mô hình khởi nghiệp của sinh viên đã khai thác hiệu quả các lợi thế này, như phát triển sản phẩm nông nghiệp đặc sản, ứng dụng công nghệ trong du lịch, hay kinh doanh các sản phẩm mang bản sắc văn hóa vùng miền.

Tuy nhiên, bên cạnh những kết quả đạt được, hoạt động khởi nghiệp của sinh viên vẫn còn đối mặt với nhiều khó khăn như hạn chế về vốn, thiếu kinh nghiệm quản trị, kỹ năng kinh doanh chưa đồng đều, cũng như sự liên kết giữa nhà trường và doanh nghiệp chưa thực sự chặt chẽ. Do đó, việc nghiên cứu, đánh giá thực trạng và đề xuất các giải pháp phù hợp nhằm nâng cao hiệu quả hoạt

động khởi nghiệp của sinh viên là hết sức cần thiết trong giai đoạn hiện nay.

II. NỘI DUNG NGHIÊN CỨU

2.1. Thực trạng khởi nghiệp của sinh viên

Trong những năm gần đây, hoạt động khởi nghiệp của sinh viên tại Phân hiệu Đại học Thái Nguyên tại tỉnh Lào Cai đã có những bước phát triển đáng ghi nhận, thể hiện qua sự gia tăng về số lượng ý tưởng, mô hình khởi nghiệp cũng như mức độ quan tâm của sinh viên đối với lĩnh vực này. Khởi nghiệp không còn là hoạt động mang tính phong trào mà đang dần trở thành một hướng đi cụ thể, gắn với nhu cầu học tập, rèn luyện và lập thân lập nghiệp của sinh viên.

Trước hết, về số lượng và lĩnh vực khởi nghiệp, ngày càng có nhiều sinh viên tham gia vào các hoạt động khởi nghiệp với đa dạng ngành nghề như nông nghiệp công nghệ cao, kinh doanh sản phẩm đặc sản địa phương, dịch vụ truyền thông, du lịch trải nghiệm và thương mại điện tử. Các mô hình khởi nghiệp chủ yếu xuất phát từ việc khai thác lợi thế sẵn có của địa phương như tài nguyên nông nghiệp, văn hóa bản địa và tiềm năng du lịch. Điều này cho thấy sinh viên đã bước đầu có sự gắn kết giữa kiến thức chuyên môn với thực tiễn phát triển kinh tế - xã hội của địa phương.

Bên cạnh đó, nhà trường đã có nhiều nỗ lực trong việc thúc đẩy tinh thần khởi nghiệp thông qua việc tổ chức các cuộc thi ý tưởng sáng tạo, hội thảo chuyên đề, hoạt động ngoại khóa và xây dựng các câu lạc bộ khởi nghiệp. Những hoạt động này góp phần tạo môi trường học tập năng động, giúp sinh viên tiếp cận với kiến thức thực tiễn, rèn luyện kỹ năng làm việc nhóm, kỹ năng quản lý và tư duy kinh doanh. Đồng thời, một số chương trình còn có sự tham gia của doanh nghiệp và chuyên gia, bước đầu tạo cầu nối giữa sinh viên với thị trường lao động và môi trường kinh doanh thực tế.

Về kết quả đạt được, nhiều dự án khởi nghiệp của sinh viên đã bước đầu mang lại hiệu quả nhất định, tạo ra thu nhập và góp phần nâng cao kỹ năng nghề nghiệp. Thông qua quá trình triển khai ý tưởng, sinh viên không chỉ tích lũy kinh nghiệm mà còn phát triển các kỹ năng quan trọng như giao tiếp, giải quyết vấn đề, quản lý tài chính và thích ứng với rủi ro. Tinh thần chủ động, sáng tạo và dám thử thách của sinh viên ngày càng được cải thiện rõ rệt.

Tuy nhiên, bên cạnh những kết quả tích cực, hoạt động khởi nghiệp của sinh viên vẫn còn tồn tại nhiều hạn chế. Phần lớn các dự án khởi nghiệp

còn nhỏ lẻ, thiếu tính bền vững và chưa có khả năng mở rộng quy mô. Sinh viên còn gặp khó khăn trong việc tiếp cận nguồn vốn, thiếu kinh nghiệm quản trị và chưa có chiến lược kinh doanh rõ ràng. Ngoài ra, sự liên kết giữa nhà trường với doanh nghiệp, nhà đầu tư và các tổ chức hỗ trợ khởi nghiệp vẫn còn hạn chế, dẫn đến việc thiếu nguồn lực hỗ trợ lâu dài cho các dự án.

Nhìn chung, thực trạng khởi nghiệp của sinh viên tại Phân hiệu Đại học Thái Nguyên tại tỉnh Lào Cai đang ở giai đoạn phát triển ban đầu, có nhiều tiềm năng nhưng cũng đặt ra không ít thách thức. Đây là cơ sở quan trọng để đề xuất các giải pháp phù hợp nhằm nâng cao chất lượng và hiệu quả hoạt động khởi nghiệp trong thời gian tới.

a. Số lượng và mô hình khởi nghiệp

Hiện nay, Phân hiệu có hơn 20 nhóm sinh viên khởi nghiệp với nhiều lĩnh vực như nông nghiệp, dịch vụ, thương mại, truyền thông.

Các mô hình tiêu biểu gồm: Dịch vụ chụp ảnh, truyền thông; Sản xuất nông nghiệp sạch, hữu cơ; Kinh doanh sản phẩm địa phương

Một số dự án đã đạt giải cao tại các cuộc thi cấp trường, cấp tỉnh và có khả năng ứng dụng thực tiễn.

b. Hoạt động hỗ trợ khởi nghiệp

Nhà trường đã triển khai nhiều hoạt động hỗ trợ: Thành lập Câu lạc bộ ươm mầm khởi nghiệp đổi mới sáng tạo; Tổ chức hội thảo, workshop, cuộc thi khởi nghiệp; Hỗ trợ truyền thông, kết nối chuyên gia và quỹ vốn

Các hoạt động này góp phần hình thành tư duy khởi nghiệp và giúp sinh viên “học đi đôi với hành”.

2.2. Kết quả đạt được

Trong thời gian qua, hoạt động khởi nghiệp của sinh viên tại Phân hiệu Đại học Thái Nguyên tại tỉnh Lào Cai đã đạt được nhiều kết quả tích cực, góp phần khẳng định vai trò của nhà trường trong việc thúc đẩy tinh thần đổi mới sáng tạo và phát triển năng lực toàn diện cho người học.

Trước hết, nhận thức và tinh thần khởi nghiệp của sinh viên đã có sự chuyển biến rõ rệt. Nếu trước đây khởi nghiệp còn là khái niệm khá mới mẻ thì hiện nay, ngày càng nhiều sinh viên chủ động tìm hiểu, tham gia các hoạt động liên quan đến khởi nghiệp, mạnh dạn đề xuất ý tưởng và triển khai các mô hình kinh doanh ngay từ khi còn ngồi trên ghế nhà trường. Điều này cho thấy tư duy tự chủ, sáng tạo và tinh thần dám nghĩ, dám làm của sinh viên đang từng bước được hình thành và phát triển.

Bên cạnh đó, số lượng các ý tưởng và dự án khởi nghiệp ngày càng gia tăng cả về quy mô và chất lượng. Nhiều dự án đã được xây dựng bài bản, có định hướng rõ ràng và bước đầu đạt được những kết quả khả quan như tạo ra sản phẩm, dịch vụ cụ thể, có thị trường tiêu thụ và mang lại thu nhập nhất định cho sinh viên. Một số nhóm sinh viên đã biết tận dụng lợi thế địa phương để phát triển các sản phẩm đặc trưng, góp phần quảng bá hình ảnh và giá trị văn hóa vùng miền.

Ngoài ra, thông qua hoạt động khởi nghiệp, sinh viên đã được rèn luyện và nâng cao nhiều kỹ năng quan trọng như kỹ năng làm việc nhóm, kỹ năng giao tiếp, kỹ năng quản lý tài chính, lập kế hoạch kinh doanh và giải quyết vấn đề. Đây là những kỹ năng thiết yếu giúp sinh viên nâng cao khả năng thích ứng với môi trường làm việc thực tế sau khi tốt nghiệp.

Đáng chú ý, hoạt động khởi nghiệp còn góp phần tăng cường mối liên kết giữa nhà trường với doanh nghiệp và xã hội. Thông qua các cuộc thi, hội thảo và chương trình hợp tác, sinh viên có cơ hội tiếp cận với các chuyên gia, doanh nhân, từ đó học hỏi kinh nghiệm thực tiễn và mở rộng mạng lưới quan hệ.

Nhìn chung, những kết quả đạt được trong hoạt động khởi nghiệp đã tạo nền tảng quan trọng cho việc hình thành hệ sinh thái khởi nghiệp trong nhà trường, đồng thời góp phần nâng cao chất lượng đào tạo và đáp ứng yêu cầu phát triển nguồn nhân lực trong bối cảnh mới.

2.3. Những hạn chế, khó khăn

Bên cạnh những kết quả đạt được, hoạt động khởi nghiệp của sinh viên tại Phân hiệu Đại học Thái Nguyên tại tỉnh Lào Cai vẫn còn tồn tại nhiều hạn chế và gặp không ít khó khăn, ảnh hưởng đến hiệu quả và tính bền vững của các dự án khởi nghiệp.

Trước hết, hạn chế lớn nhất là vấn đề nguồn vốn. Phần lớn sinh viên chưa có khả năng tài chính ổn định, việc tiếp cận các nguồn vốn vay hoặc quỹ hỗ trợ khởi nghiệp còn nhiều rào cản về thủ tục và điều kiện. Điều này khiến nhiều ý tưởng tiềm năng không thể triển khai hoặc chỉ dừng lại ở quy mô nhỏ, thiếu khả năng mở rộng.

Thứ hai, sinh viên còn thiếu kinh nghiệm thực tiễn trong quản lý và vận hành doanh nghiệp. Mặc dù có kiến thức chuyên môn, nhưng kỹ năng lập kế hoạch kinh doanh, quản trị tài chính, marketing và phát triển thị trường còn hạn chế. Điều này dẫn đến việc nhiều dự án chưa có chiến lược rõ ràng, dễ gặp rủi ro và khó duy trì lâu dài.

Thứ ba, chất lượng ý tưởng khởi nghiệp chưa đồng đều, phần lớn vẫn mang tính nhỏ lẻ, thiếu tính đổi mới sáng tạo và chưa có sự khác biệt rõ rệt so với thị trường. Một số dự án còn mang tính tự phát, chưa được nghiên cứu kỹ về nhu cầu khách hàng cũng như tính khả thi trong triển khai thực tế.

Cuối cùng, tâm lý e ngại rủi ro và thất bại vẫn còn tồn tại ở một bộ phận sinh viên. Điều này khiến nhiều sinh viên chưa mạnh dạn tham gia khởi nghiệp hoặc dễ bỏ cuộc khi gặp khó khăn ban đầu.

Những hạn chế và khó khăn nêu trên đặt ra yêu cầu cần có các giải pháp đồng bộ, thiết thực nhằm nâng cao hiệu quả hoạt động khởi nghiệp của sinh viên trong thời gian tới.

2.4. Giải pháp nâng cao hiệu quả khởi nghiệp

2.4.1. Đối với nhà trường

- Hoàn thiện chương trình đào tạo gắn với khởi nghiệp

Nhà trường cần đổi mới chương trình đào tạo theo hướng gắn lý thuyết với thực tiễn, tăng cường các học phần liên quan đến khởi nghiệp, đổi mới sáng tạo và kỹ năng nghề nghiệp. Nội dung đào tạo cần chú trọng phát triển tư duy sáng tạo, kỹ năng giải quyết vấn đề, kỹ năng lập kế hoạch kinh doanh và quản trị dự án cho sinh viên. Bên cạnh đó, cần lồng ghép các hoạt động trải nghiệm thực tế, xây dựng mô hình doanh nghiệp mô phỏng và các cuộc thi ý tưởng khởi nghiệp nhằm giúp sinh viên tiếp cận môi trường kinh doanh ngay từ khi còn học tập tại trường.

Ngoài ra, nhà trường cần thường xuyên cập nhật chương trình đào tạo phù hợp với xu thế chuyển đổi số, kinh tế số và nhu cầu của thị trường lao động. Việc đưa các nội dung về thương mại điện tử, marketing số, ứng dụng trí tuệ nhân tạo và kỹ năng quản trị tài chính vào chương trình học sẽ góp phần nâng cao năng lực cạnh tranh và khả năng khởi nghiệp của sinh viên trong bối cảnh hiện nay.

- Tăng cường hợp tác với doanh nghiệp

Sự phối hợp giữa nhà trường và doanh nghiệp có ý nghĩa quan trọng trong việc nâng cao hiệu quả hoạt động khởi nghiệp cho sinh viên. Nhà trường cần xây dựng mối liên kết chặt chẽ với các doanh nghiệp, cơ sở sản xuất và tổ chức kinh tế nhằm tạo điều kiện cho sinh viên tham quan, thực tập và trải nghiệm môi trường làm việc thực tế.

Thông qua sự hợp tác này, doanh nghiệp có thể tham gia góp ý chương trình đào tạo, hỗ trợ chuyên gia hướng dẫn, tài trợ các cuộc thi khởi nghiệp

và đồng hành cùng sinh viên trong quá trình phát triển dự án. Đồng thời, doanh nghiệp cũng là cầu nối giúp sinh viên hiểu rõ nhu cầu của thị trường, từ đó định hướng ý tưởng khởi nghiệp phù hợp với thực tiễn và nâng cao khả năng thương mại hóa sản phẩm.

- Xây dựng quỹ hỗ trợ khởi nghiệp sinh viên

Một trong những khó khăn lớn của sinh viên khi khởi nghiệp là hạn chế về nguồn vốn. Vì vậy, nhà trường cần xây dựng quỹ hỗ trợ khởi nghiệp nhằm tạo điều kiện cho sinh viên triển khai các ý tưởng sáng tạo có tính khả thi. Quỹ hỗ trợ có thể được hình thành từ nguồn ngân sách của nhà trường, sự tài trợ của doanh nghiệp, tổ chức xã hội hoặc cựu sinh viên thành đạt.

Bên cạnh hỗ trợ tài chính, quỹ khởi nghiệp cần đi kèm với các hoạt động tư vấn, hướng dẫn lập kế hoạch kinh doanh, quản lý tài chính và kết nối với các nhà đầu tư. Điều này không chỉ giúp sinh viên có thêm động lực thực hiện dự án mà còn góp phần nâng cao khả năng duy trì và phát triển hoạt động khởi nghiệp sau khi ra trường.

- Phát triển hệ sinh thái đổi mới sáng tạo

Nhà trường cần xây dựng môi trường học tập năng động, khuyến khích sáng tạo và hỗ trợ khởi nghiệp toàn diện cho sinh viên. Việc thành lập các trung tâm hỗ trợ khởi nghiệp, không gian sáng tạo, câu lạc bộ khởi nghiệp và vườn ươm doanh nghiệp sẽ tạo điều kiện để sinh viên trao đổi ý tưởng, học hỏi kinh nghiệm và phát triển dự án.

2.4.2. Đối với sinh viên

- Chủ động học hỏi, nâng cao kỹ năng

Sinh viên cần chủ động trang bị kiến thức chuyên môn, kỹ năng nghề nghiệp và kỹ năng mềm để đáp ứng yêu cầu của hoạt động khởi nghiệp. Ngoài kiến thức trên giảng đường, sinh viên nên tích cực tham gia các khóa học ngắn hạn, hội thảo chuyên đề và chương trình đào tạo kỹ năng về quản trị kinh doanh, marketing, công nghệ thông tin và quản lý tài chính.

Đồng thời, sinh viên cần rèn luyện các kỹ năng quan trọng như giao tiếp, thuyết trình, tư duy phản biện, quản lý thời gian và khả năng thích ứng với sự thay đổi. Việc không ngừng học hỏi và cập nhật kiến thức mới sẽ giúp sinh viên nâng cao năng lực cạnh tranh và tự tin hơn khi tham gia khởi nghiệp.

- Mạnh dạn thử nghiệm ý tưởng

Tinh thần dám nghĩ, dám làm là yếu tố quan trọng đối với hoạt động khởi nghiệp. Sinh viên cần mạnh dạn đề xuất và thử nghiệm các ý tưởng mới, không ngại khó khăn hay thất bại trong quá

trình thực hiện dự án. Việc tham gia các cuộc thi khởi nghiệp, chương trình nghiên cứu khoa học hoặc dự án cộng đồng sẽ giúp sinh viên tích lũy kinh nghiệm thực tiễn và từng bước hoàn thiện ý tưởng kinh doanh.

Bên cạnh đó, sinh viên cần biết tận dụng lợi thế của công nghệ số và mạng xã hội để quảng bá sản phẩm, khảo sát nhu cầu thị trường và mở rộng cơ hội tiếp cận khách hàng. Tinh thần chủ động, sáng tạo và kiên trì sẽ là nền tảng quan trọng giúp sinh viên nâng cao khả năng thành công trong khởi nghiệp.

- Tăng cường làm việc nhóm và kết nối thực tiễn

Khởi nghiệp là quá trình đòi hỏi sự phối hợp giữa nhiều cá nhân với các kỹ năng khác nhau. Vì vậy, sinh viên cần rèn luyện khả năng làm việc nhóm, kỹ năng hợp tác và chia sẻ trách nhiệm trong quá trình triển khai dự án. Việc xây dựng nhóm khởi nghiệp có sự đa dạng về chuyên môn sẽ giúp nâng cao hiệu quả giải quyết vấn đề và phát triển ý tưởng.

2.4.3. Đối với địa phương và doanh nghiệp

- Tạo cơ chế hỗ trợ vốn, chính sách ưu đãi

Chính quyền địa phương cần ban hành các cơ chế hỗ trợ phù hợp nhằm khuyến khích hoạt động khởi nghiệp của thanh niên và sinh viên. Các chính sách hỗ trợ có thể bao gồm ưu đãi vay vốn, miễn giảm thuế trong giai đoạn đầu khởi nghiệp, hỗ trợ mặt bằng sản xuất hoặc tạo điều kiện tiếp cận các chương trình xúc tiến thương mại.

- Kết nối tiêu thụ sản phẩm khởi nghiệp

Địa phương và doanh nghiệp cần hỗ trợ quảng bá, giới thiệu và kết nối tiêu thụ sản phẩm của các dự án khởi nghiệp. Thông qua các hội chợ, triển lãm, sàn giao dịch thương mại điện tử và chương trình xúc tiến thương mại, các sản phẩm khởi nghiệp sẽ có cơ hội tiếp cận thị trường rộng lớn hơn.

Ngoài ra, doanh nghiệp có thể hỗ trợ sinh viên xây dựng thương hiệu, cải tiến mẫu mã sản phẩm và tư vấn chiến lược kinh doanh phù hợp với nhu cầu người tiêu dùng. Việc mở rộng thị trường tiêu thụ không chỉ giúp nâng cao hiệu quả kinh doanh mà còn tạo động lực để sinh viên tiếp tục đổi mới và phát triển sản phẩm.

- Đồng hành trong đào tạo và cố vấn dự án

Doanh nghiệp và các tổ chức xã hội cần tham gia tích cực vào quá trình đào tạo và hỗ trợ sinh viên khởi nghiệp thông qua vai trò cố vấn, hướng dẫn chuyên môn và chia sẻ kinh nghiệm thực tiễn. Sự đồng hành của các doanh nhân thành công sẽ giúp sinh viên hiểu rõ hơn về quá trình xây dựng và vận hành doanh nghiệp.

III. KẾT LUẬN

Khởi nghiệp sinh viên tại Phân hiệu Đại học Thái Nguyên tại tỉnh Lào Cai đang có những bước phát triển tích cực và dần trở thành một trong những động lực quan trọng trong đào tạo nguồn nhân lực chất lượng cao, đáp ứng yêu cầu của thị trường lao động trong bối cảnh chuyển đổi số và hội nhập quốc tế. Những kết quả đạt được không chỉ thể hiện ở số lượng ý tưởng, dự án khởi nghiệp gia tăng mà còn ở sự chuyển biến rõ nét về tư duy, nhận thức và tinh thần đổi mới sáng tạo của sinh viên. Tuy nhiên, để hoạt động khởi nghiệp phát triển bền vững và thực sự mang lại hiệu quả thiết thực, cần có sự phối hợp đồng bộ giữa nhà trường, sinh viên, doanh nghiệp và các cơ quan quản lý. Trong đó, nhà trường đóng vai trò trung tâm trong việc xây dựng môi trường học tập gắn với thực tiễn, hoàn thiện chương trình đào tạo theo hướng tích hợp khởi nghiệp và đổi mới sáng tạo. Đồng thời, cần đẩy mạnh kết nối với doanh nghiệp, quỹ đầu tư và các tổ chức hỗ trợ nhằm tạo điều kiện cho sinh viên tiếp cận nguồn lực, nâng cao năng lực triển khai và thương mại hóa ý tưởng.

Về phía sinh viên, cần chủ động trang bị kiến thức, kỹ năng, tinh thần học hỏi và sẵn sàng chấp nhận rủi ro trong quá trình khởi nghiệp. Tư duy sáng tạo, khả năng thích ứng và ý chí vượt khó sẽ là những yếu tố quyết định giúp sinh viên thành công trong môi trường cạnh tranh ngày càng khốc liệt.

Bên cạnh đó, địa phương và xã hội cần có cơ chế, chính sách hỗ trợ thiết thực như ưu đãi về vốn, đào tạo, tư vấn và kết nối thị trường, đặc biệt đối với các dự án khởi nghiệp gắn với lợi thế vùng miền như nông nghiệp, du lịch và kinh tế biên mậu. Việc xây dựng hệ sinh thái khởi nghiệp đồng bộ, liên kết chặt chẽ giữa các bên sẽ tạo nền tảng vững chắc cho sự phát triển lâu dài của các mô hình khởi nghiệp sinh viên. Nhìn chung, khởi nghiệp sinh viên không chỉ góp phần nâng cao chất lượng đào tạo mà còn đóng vai trò quan trọng trong thúc đẩy phát triển kinh tế - xã hội địa phương. Đây là xu hướng tất yếu cần tiếp tục được quan tâm, đầu tư và phát triển trong thời gian tới nhằm hướng tới một nền giáo dục đại học năng động, sáng tạo và gắn kết chặt chẽ với thực tiễn.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

- Bộ Giáo dục và Đào tạo. (2020). *Đề án hỗ trợ học sinh, sinh viên khởi nghiệp đến năm 2025*. Nhà xuất bản Giáo dục Việt Nam.
- Chính phủ Việt Nam. (2016). *Quyết định số 844/QĐ-TTg về hỗ trợ hệ sinh thái khởi nghiệp đổi mới sáng tạo quốc gia đến năm 2025*.
- Nguyễn, V. P. (2021). Khởi nghiệp đổi mới sáng tạo trong sinh viên Việt Nam: Thực trạng và giải pháp. *Tạp chí Giáo dục*, 509, 15–19.
- Trần, T. M., & Lê, V. H. (2022). Phát triển hệ sinh thái khởi nghiệp trong các trường đại học Việt Nam. *Tạp chí Khoa học Giáo dục Việt Nam*, 18(2), 45–52.
- OECD. (2019). *Entrepreneurship at a glance 2019*. OECD Publishing. https://doi.org/10.1787/entrepreneur_aag-2019-en
- World Bank. (2020). *Enhancing innovation and entrepreneurship in Vietnam*. World Bank.